

Rapla maakonna aastaaruanne 2014

Maakonna/linna nimi	Elanike arv (01.01.14)	Üldkasutatavate raamatukogude arv	Harukogude arv	Kokku
Rapla maakond	35378	26	6	32

Üldkasutatavate raamatukogude arv

Rapla maakonna raamatukoguvõrgus 2014. aastal muutusi ei olnud. Maakonnas on 26 üldkasutatavat rahvaraamatukogu. Rapla Keskraamatukogu on maakonna keskraamatukogu, valla keskraamatukoguna töötab Märjamaa Valla Raamatukogu, millel on kuus haruraamatukogu. Kokku pakub teenust 32 raamatukogu. Välisteeninduspunkt töötab Vigala valla Kivi-Vigala raamatukogu juures.

1. Põhilised tegevussuunad

2014. aastal kasutas 37,5% Rapla maakonna elanikest raamatukogude teenuseid. Raplamaanlane külastas keskmiselt raamatukogu 7 korda aastas ja laenutas 10 teavikut. 2014. aastal osteti Raplamaan rahvaraamatukogudesse teavikuid 196 221 euro eest, teavikute ostmiseks ühe elaniku kohta oli 5,5 eurot, 70% sellest eraldas KOV, 30% riik.

Liikumisaasta raames toimus maakonna raamatukogudes 48 ettevõtmist. Näituste ja väljapanekutega tutvustati tervise ja liikumisega seotud kirjandust. Kohtuti terviseedendajatega, toimus südamepäev Järlepas ja projekt „Terviseradadel ümber maailma!“ Järvakandis. Kohila raamatukogu lõpetas liikumisaasta koolitusega, kus läbiti matkarada ja pakuti tervislikku toitu.

Edukalt käivitus maakondlik „Suveraamatu“ projekt lastele, milles osales 12 raamatukogu ja 292 last. 2014. aastal kasvasid kõik lastetöö näitajad: kasutajate arv 3,7%, külastused 0,8% ja laenutused 2,4%. Järjepidev töö lastega ja neile suunatud tegevused on andnud positiivse tulemuse.

Raplas toimus ERÜ raamatukogupäevade avamine IFLA presidendi ja kultuuriministri osavõtul.

Raamatukoguprogrammi U3 kasutamine oli töömahukas ja tõi kaasa pideva andmete kontrollimise, parandamise, puuduste kaardistamise ja lahenduste pakkumise. Eelkõige oli see ebamugav lugejatele, tekitas pingeid ja mõjus negatiivselt raamatukoguteenuste kvaliteedile ja raamatukogude mainele tervikuna.

2015. aastal

- keskendume raamatukogude poolt pakutavate erinevate teenuste tutvustamisele ja reklaamile
- jätkame projekti „Suveraamatu“, mida hakkab juhtima Märjamaa Valla Raamatukogu
- jätkub raamatukoguvõrgu reorganiseerimine Rapla vallas.

Meili Andreller Kivi-Vigala raamatukogust võtab kokku: „Järgmise aasta plaanidesse mahub kindlasti muusika-aasta tähistamine, Vilde-teemaline näitus, raamatukogu sünnipäeva tähistamine, laste suvelugemine, kohtumised kirjanikega. Kõige tähtsamaks kujuneb kindlasti raamatukogu laienduse ehitus.“

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogude tegevust reguleerivad dokumendid ja nõukogud

Kehtna Vallavolikogu määrusega 19.02.2014 nr 8, hakkas kehtima uus valla rahvaraamatukogude kasutamise eeskiri. Kehtna Vallavolikogu määrusega 21.05.2014

nr 22, uuendati rahvaraamatukogudele mittevajalike teavikute tasuta võõrandamise ja müügi korda.

Uuendati Märjamaa Valla Raamatukogu tasuliste teenuste hinnakirja (Märjamaa VV 07.05.2014 lisa 1).

Raamatukogude arengut kajastatakse: Kaiu, Kehtna, Kohila, Kärü, Vigala valdade arengukavades. Vigala valla arengukavas aastateks 2012-2017 on ette nähtud raamatukogu laiendamine, projekt on koostatud ja taotlus saanud positiivse vastuse. Ehitus algab 2015. aasta esimeses pooles. Valla arengukavas aastateks 2015-2020, arenguvisioniga aastani 2025, on planeeritud raamatukogud viia ühtse juhtimise alla. Kohila valla arengukavas on välja toodud, et Hageri raamatukogu vajab juurde pinda. Üldjuhul leiavad raamatukogud ära märkimist omavalitsuste arengukavades, kuid on sageli üldsõnalised ja konkreetseid lahendusi arendamiseks ei pakuta.

Rapla valla arengukava näeb ette ehitada Kuusikule uus hoone, kus oleksid lasteaed, Kuusiku raamatukogu ja päevakeskus.

Rapla vallas uuendati mitmeid raamatukogude tegevust reguleerivaid dokumente.

Rapla Vallavolikogu määrusega 24.04.2014 nr 10 kinnitati uus „Rapla valla raamatukogude kasutamise eeskiri“. Rapla Vallavalitsuse määrusega 12.05.2014 nr 16 kehtestati ühine Rapla valla raamatukogude poolt võetav viivisetasu ja 1.09.2014 nr 21 määrusega kehtestati „Rapla valla raamatukogudele mittevajalike teavikute kustutamise kord“.

Rapla Keskraamatukogu Nõukogu käis koos üks kord aastas. Arutati uuendatava raamatukogu põhimääruse nõukogu tööd käsitlevat osa, Rapla valla raamatukogude reformi ja eelarvega seonduvaid küsimusi.

2.2 Eelarve

Põhieelarve	Seisuga 31.12.13. €	Seisuga 31.12.14 €	Muutus %
Eelarve kokku	973 825	1001 966	3%
sh keskraamatukogus	227 797	250 747	10%
Personalikulu	578 715	617 643	7%
sh keskraamatukogus	155 777	170 099	9%
Komplekteerimiskulu	193 591	196 221	1%
sh OV-lt	135 571	137 799	2%
sh riigilt	57 617	57 663	1%
sh keskraamatukogu	36 643	39 795	9%
sh OV-lt	25 888	28 988	12%
sh riigilt	10 755	10 807	0%
Infotehnoloogiakulud	32 112	40 445	26%
sh keskraamatukogu	6597	7143	8%

Rapla maakonna raamatukogude 2014. aasta jookseveelarve tõusis 3%.

Jookseveelarves mitekajastuvaid investeeringuid põhivarasse tehti maakonnas kokku 23 380 euro väärtuses, millest 3771 eurot kulus Keava raamatukogu olmeruumide renoveerimiseks ja 19 609 eurot maksis Rapla Keskraamatukogu õueala haljastus.

Personalikulu moodustas jookseveelarve kogusummast maakonnas 62%, Rapla Keskraamatukogus 68%. Personalikulude 7% suurenemises kajastusid miinimumpalga alammäära ja töötasude tõusud. Märjamaa Valla Raamatukogus 2009. aastal kehtinud raamatukogu töötajate töötasud taastati 2013. aasta lõpus. Kuigi 2014. aastal oli märkimisväärne personalikulude tõus, jäi raamatukoguhoidajate töötasu Eesti Vabariigi keskmisest töötasust 1/3 madalamaks.

29.09.2014. aastal anti välja Rapla Vallavalitsuse korraldus nr 377, mille alusel 2015. aasta 1. jaanuarist väheneb Rapla valla raamatukogudes koosseisuuksuste arv.

Komplekteerimiskulud jäid maakonnas eelneva 2013. aasta tasemele, väikese positiivse 1% tõusuga, moodustades jookseveelarvest 20%. Rapla Keskraamatukogu komplekteerimissumma tõusis 9%, ja moodustas jookseveelarvest 16%, nii nagu 2013. aastal.

Infotehnoloogiale tehtud kulutused moodustasid maakonna jookseveelarvest 4%, keskraamatukogus ligi 3%.

Annetustest, toetustest ja tasulistest teenustest laekus Kärü, Märjamaa ja Rapla raamatukogudele kokku 2996 eurot. Rapla Keskraamatukogu eelarve suurenes tasuliste teenuste arvelt 1247 eurot.

Projektid, toetused	Periood	Summa
Kehtna valla XI kirjanduspäevade korraldamine Eesti Kultuurkapitali stipendium	1.04.2014 - 31.05.2014	200,00
Rahalise toetuse taotlus: Kehtna valla XI kirjanduspäevade korraldamine Kehtna Vallavalitsuse projektitoetus	1.04. – 30.04. 2014	200,00
Tarvo Aro Mett “Vitraaži tehnika koolitus ja õpituba“ Eesti Kultuurkapitali stipendium	1.05 -31.11.2015	125,00
Aivar Arak „Tamme lugemised CD lindistamine“ Eesti Kultuurkapitali stipendium	1.10. – 31.11 2015	116,00
Eraisiku annetus Kärü raamatukogule raamatute ja perioodika ostmiseks	2014	445,00
Eraisikute annetused Märjamaa Valla Raamatukogule raamatute ja perioodika ostmiseks	2014	314,00
Märjamaa VRK Teenuse haruraamatukogu 90. juubeli tähistamine Eesti Kultuurkapitali stipendium	1.05. – 31.07. 2014	200,00
„Suveraamat 2014“ Raplamaa laste lugemisprojekt Eesti Kultuurkapitali stipendium	7.05. – 25.10.2015	400,00
„Suveraamat 2014“ Raplamaa laste lugemisprojekt Eesti Kultuurkapitali stipendium	1.09. – 31.10.2015	590,00
“Suveraamat 2014“ Eesti Kultuuriministeeriumi HMN toetus	17.07.– 18.11.2014	200,00

Toetuste taotlemisega kaasneb ühe töötajaga raamatukogule täiendav töökoormus: projekti koostamine, lepingute sõlmimine, raamatupidamisele vajalike vormide täitmine, aruandlus jne.

2.3 Struktuur

2014. aastal Rapla maakonna raamatukogude võrgus muutusi ei toimunud.

Osalise tööajaga töötasid Vahastu, Inglise (koosseis 0,5), Kuimetsa (koosseis 0,75) ja Märjamaa Valla Raamatukogu 4 haruraamatukogu: Haimre (koosseis 0,5), Laukna (koosseis 0,6), Sipa (koosseis 0,6), Teenuse (koosseis 0,5).

Lahtiolekuaegu muutsid Kärü (koosseis vähenes) ja Lelle raamatukogud. Hageri raamatukogu märgib, et lahtiolekuajad peaksid sobima kooli omadega, kuid selleks oleks vaja suurendada koosseisu.

2014. aastal oli raamatukogu keskmiselt avatud 220 päeva. Ühe töötajaga külaraamatukogudel ei ole puhkuste ajal asendajaid ja need on suletud. Puhkuse ajal on 6 raamatukogu avatud kahel või ühel päeval nädalas. Kivi-Vigala raamatukogu välisteeninduspunktis toimus teenindamine kolmel päeval kuus.

Maakonna keskraamatukogul ei ole õigust teostada järelvalvet kohaliku omavalitsuse tegevuse üle, näiteks kontrollida, kas nad on esitanud Kultuuriministeriumile raamatukogude tegevuse ümberkorraldamise otsuse.

Rapla Vallavolikogu otsusega 30.10.2014 nr 44 toimub Rapla vallas raamatukogude võrgu ümberkorraldamine 1. aprillist 2015.

2.4 . Personali juhtimine ja areng

2014. aastal töötas Rapla maakonnas 66 raamatukoguhoidjat, neist 32 on kõrgharidusega ja 22-l on raamatukogundusharidus. 8-l raamatukoguhoidjal on raamatukogunduslik keskharidus ja 26 raamatukoguhoidjat on läbinud kutsekoolituse. Kärü raamatukogus koondati 2014. aastal 0,5 ametikohta. Alates maikuust on raamatukogu lahti tööpäevadel 10-18 ja kolmapäevad on kinnitatud sisetööpäevadeks, seega on raamatukogu kasutajatele avatud 4 päeva nädalas. Omavalitsus põhjendab seda kokkuhoiupoliitikaga.

Kivi-Vigala raamatukogu juhtimises toimus muutus, alates 01.02.2014 alustas raamatukogu direktorina tööd Meili Andreller ja vanemraamatukoguhoidjana jätkab senine juht Mai Sipelgas. 31. oktoobril vahetus Raikküla raamatukogul juhataja, Ilme Luks läks peale 46 tööaastat pensionile. Uueks juhatajaks sai Triinu Tamberg.

Rapla Keskraamatukogu oli 2014. aastal avatud 289 päeva ja 45 tundi nädalas.

Raamatukogu lahtiolekuaega vähendati laupäeval ühe tunni võrra. Raamatukogu on laupäeviti avatud 10 -15.

Rapla Vallavalitsuse korralduse 29.09.2014 nr 377 „Rapla Vallavalitsuse hallatavate asutuste koosseisude kooskõlastamine“ alusel väheneb alates 01.01.2015 Rapla valla raamatukogudes koosseisuuksuste arv.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest 2014

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse pikkus)	Raamatukogu-hoidjate arv, kes osalesid täienduskoolitusel	Koolituseks kulutatud
Alu raamatukogu	3	18	1	180
Eidapere raamatukogu	1	6	1	50
Hageri raamatukogu	2	6	2	160
Hagudi raamatukogu	1	6	1	120
Ingliste raamatukogu	1	6	1	50
Juuru raamatukogu	1	6	1	160
Järlepa raamatukogu	1	6	1	80
Järvakandi raamatukogu	2	12	2	292
Kabala raamatukogu	1	6	1	50
Kaiu raamatukogu	1	6	1	130
Keava raamatukogu	4	25	1	189
Kehtna raamatukogu	1	6	1	70
Kivi-Vigala raamatukogu	2	12	1	89
Kodila raamatukogu	2	31	1	135
Kohila raamatukogu	8	254	6	1174
Kuimetsa raamatukogu	1	6	1	270

Kuusiku raamatukogu	7	24	1	130
Käru raamatukogu	5	30	1	90
Lelle raamatukogu	1	6	1	62
Märjamaa valla raamatukogu	11	85	13	890
Purku raamatukogu	1	6	1	103
Raikküla raamatukogu	1	6	1	104
Vahastu raamatukogu	1	6	1	50
Valtu raamatukogu	1	18	1	75
Vana-Vigala raamatukogu	2	6	1	150
Rapla Keskraamatukogu	17	246	9	1522

Koolituse teema	Korraldaja	Osavõtjate arv
Kirjalik kommunikatsioon: ladus eneseväljendus ja korrektne eesti keel	Tallinna Ülikool	21
Infopädevuse alused veebipõhiselt Moodle keskkonnas	Tartu Ülikool	2
Laps kirjanduses 2	Eesti TA Underi ja Tuglase Kirjanduskeskus	3
Kas laps loeb?	NORDEN Põhjamaade Ministerite Nõukogu esindus Eestis	2
Kasutajakoolituse ettevalmistamine, läbiviimine ja hindamine raamatukogus. Infokirjaoskuse õpetamine õpilastele	Eesti Rahvusraamatukogu	4
Raamatukogud liikumises	Rahvusraamatukogu Jõgeva maakonna keskraamatukogu	2
Tuleohutuse eest vastutava isiku täiendõpe	Tuleohutusekspertiisi Büroo OÜ	1
Juhtimispsühholoogia koolitus	Fastleader.com	1
MARC-kataloogimise põhitõed	Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing (ERÜ)	4
Sotsiaalmeedia raamatukogutöös	Rahvusraamatukogu	1
Komplekteerimise töörühma jätkukoolitus	ERÜ	1
Raamatukoguhoidja kui õpetaja ja koolitaja	ERÜ	3
Algupärase lastekirjanduse päev	Tartu Oskar Lutsu nimeline linnaraamatukogu	3
Muinasjutuline maailm: rahvajuttudest (lastekirjanduseni)	Eesti Kirjandusmuuseum Tartu Ülikool Eesti	2

	Lastekirjanduse Keskus	
Maaraamatukoguhoidjate teabepäev	ERÜ	1
Ajaloo vilus: Gert Helbemäe elu ja looming	Rahvusraamatukogu	1
Isikuandmete kaitse ja raamatukogud	Rahvusraamatukogu	2
Kuulutuste kujundamine	Rahvakultuuri Keskus	1
Teavikute parandamine	Rahvusraamatukogu	2
Rahvaraamatukoguhoidjate suveakadeemia	Tartu Ülikooli ühiskonnateaduste instituut	1
Projektitöö ja inspireerivad ideed	MTÜ Metsanurme	6
E-lasteraamat nii seest kui väljast	Eesti Lastekirjanduse Keskus	1
Esmaabiandja väljaõpe	Kaasik Koolitus	1
Raamatukoguhoidja kutsekoolitus	Rahvusraamatukogu	3

Koolitustel osalemine oleneb raamatukogu rahalistest vahenditest ja võimalusest korraldada tööd nii, et lugejateenindus ei kannataks. Maaraamatukogul oli eelarves koolituseks keskmiselt 194 eurot ja Rapla Keskraamatukogul raamatukoguhoidja kohta 117 eurot.

Ainult projektide toel ei ole võimalik koolitusi planeerida ja korraldada. Riik peaks andma maakonna keskraamatukogule igal aastal kindla summa, mis võimaldaks süsteemselt erialast koolitust pikema aja peale ette planeerida.

2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised (ettekanded, loengud, koolitused)

Anne Idvand - pildiline esitus Eidapere külapäeval: „Liikumine vaikselt ja mürisedes.“

Pille Matt - raamatu „Nukupiiga Saara Kai“ esitlused.

Ilme Säde - bibliograafiline ülevaade „Uemad tervisliku toitumise raamatud maakonna raamatukogudes“ ja õpituba „Jõulukaunistuste meisterdamise õppetunnid.“
Mariina Madisson - „Kultuuri, hariduse, spordi ja noorsootöö vallas tegutsevad MTÜ-d Lelles.“

Helle Rehepapp - „Teenuse raamatukogu aastatel 2013 ja 1960.“

Ede Talistu - „Teenuse raamatukogu ajalugu ja raamatukogude hetkeolukord Märjamaa vallas.“

Ülle Ämarik - bibliograafiline ülevaade „Harri Jõgisalu loomingust.“

Ede Talistu - „Raamatukogu struktuur ja teenused.“

Ave Kusmin - „Uema teabekirjanduse ülevaade ja leidumus raamatukogus.“

Rapla Keskraamatukogu raamatukoguhoidjad - Kristel Murel esines kirjandusülevaadetega Kohila Gümnaasiumis ja Ingrid Teder Rapla laste messil. Teenindusosakonna juhataja Kaja Tammar esitas kirjandusülevaateid raamatukogu sündmustel ja tutvustas Vändra valla raamatukogutöötajatele ja lugejatele Rapla linna. Pearaamatukoguhoidja, bibliograaf ja juhataja andsid ülevaate lõimumisest Eestis, Raplamaa raamatukogudest ja kodulootööst Madona Maakonna Raamatukogus toimunud konverentsil. „Unity in diversity“.

2.4.3 Maakonnaraamatukogu osa

Raamatukogude aruannetest kokkuvõtet tehes selgub, et oluliseks peetakse keskraamatukogu rolli koolitajana ja töö koordineerijana, kuna keskraamatukogu

omab ülevaadet raamatukogude võrgust ja töötajatest maakonnas tervikuna ning tunneb koolitusvajadusi.

Rapla Keskraamatukogu korraldas 6 seminar-nõupidamist, 2 õppepäeva ja 4 õppekäiku, ostis sisse koolituse Tallinna Ülikoolilt, viis läbi ERÜ staažikate töötajate tunnustusürituse.

Õppepäevad: kodulooline õppepäev Raplas ja terviseedenduse õppepäev koostöös Rapla Maavalitsusega.

Õppekäigud: Rapla Keskraamatukogu ja maakonna raamatukogutöötajate õppekäigud Rahvusraamatukogusse; õppesõit Türi valla Oisu raamatukokku tutvumaks valla keskraamatukogu ja haruraamatukogu töökorraldusega ning raamatukoguprogrammi RIKS tööga; töökogemuste vahetamine kolleegidega Läänemaa Keskraamatukogust - tarkvaraga U3 seonduvad probleemid.

Koolitaja Reili Argus Tallinna Ülikoolist: „Kirjalik kommunikatsioon: ladus eneseväljendus ja korrektne eesti keel.“

Seminaridel esinejad ja teemad:

Kirjanduslik õpiring - Tiina Talvet, Kaja Kivisaar, Taimi Jürgens: ülevaadet ilmunud kirjandusest

Vaike Leola - psühholoog ja nõustaja: „Kindel käitumine, toimetulek agressiivse kliendiga.“

Krista Kaer „Kevadine kirjandusülevaade“

Ülle Laasner - Rapla Maavalituse tervisedenduse spetsialist: „Tervisedendusest riigis ja maakonnas.“

Herbert Last ja Koeru Haridus-ja Kultuuriselts: „Juhan Liivi elusaatus ja tema armastusluule“. Praktiline töö luuletekstidega

Mariann Roosla „Jõuluootusest toas ja õues.“

2.4.4 Erialahariduse omandamine

Tartu Ülikooli Ühiskonnateaduste Instituudi Avatud Ülikooli raamatukogundus ja infokeskkonnad erialal õpib kolm raamatukogutöötajat, ja kaks Tallinna Ülikooli infoteaduste erialal.

Rahvusraamatukogu kutseõppe lõpetas kolm inimest. Kutsekoolituse eest maksis tööandja ja summa oli planeeritud raamatukogude eelarvesse. Kahele neist omistati kutsekvalifikatsiooni 6 aste.

Rapla Keskraamatukogu oli praktikabaasiks Tallinna Ülikooli tudengile.

2.4.5 Töötajate tunnustamine

Parim maaraamatukoguhoidja 2013 nominent on Kehtna raamatukogu direktor Maie Kalmiste.

ERÜ tunnustusprojektist „30 ja enam“ said tänukirja 21 raamatukogutöötajat.

Kohaliku omavalitsuse tänukiri: Rita Nuiamäe Hagudi, Maie Kalmiste Kehtna, Mare Ülemaante Vana-Vigala, Ilme Luks Raikküla raamatukogust.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine

2.5.1 Haldustegevuse üldiseloostus. Raamatukogu ruumid ja asukoht

2014. aasta veebruaris kolis Vahastu raamatukogu renoveeritud rahvamaja (Trehvamise Tare) ruumidesse. Raamatukogul on kasulikku pinda 48 m², mida on võrreldes endiste ruumidega (58 m²) vähem. Uued ruumid on soojad ja valgusküllased ning tekkis võimalus kasutada vajadusel rahvamaja ruume.

Ruumide laiendamist või remonti vajavad: Alu, Eidapere, Hagudi, Hageri, Juuru, Järvakandi, Kärü, Purku, Valtu raamatukogud ja Märjamaa Valla Raamatukogu Laukna, Teenuse, Haimre haruraamatukogud.

2015. aasta I kvartalis kolib uutesse ruumidesse Kehtna raamatukogu, II kvartalis planeeritakse alustada Alu kooli- ja raamatukoguhooone rekonstrueerimist.

Kaiu raamatukogu renoveerimine on planeeritud aastatesse 2015/2016 ja siis rajatakse ka liikumispuudega inimestele vajalik kaldtee. Kivi-Vigala raamatukogu laiendamist alustatakse 2015. aastal EAS-i regionaalsete investeeringute toetuse programmist eraldatud rahast.

Tänaseks ei ole 16 raamatukogus tagatud juurdepääs liikumispuudega inimestele. Rapla Keskraamatukokku on endiselt raske sisse saada ratastooli või lapsevankriga. Liikumispudega inimesed ei pääse teisel korrusel olevasse lugemissaali.

Rapla Keskraamatukogus korrastati lasteala: värviti üle seinad ja lagi, vahetati välja osa riieid ja toole, telliti uus laud. Lastele kujundati vaiba ja patjadega puhkeala. Hoone õuealal valmis Andres Ehini pingikobara haljastus ja tõsteti hoone peasissekäigu juurdepääsuteed, et parandada sadevete äravoolu.

Raamatukogu üüripinda kasutanud kohviku rentnik Artur ja Catering OÜ lõpetas lepingu 31.12.2014.

2.6 Raamatukogu arendustegevused

2014. aastal uuendati jõudsalt maakonna raamatukogudes digitaristut, 11 raamatukogus vahetati välja arvutid. Loobutud on Windows XP-st, kasutusele võeti Windows 7. Kontoritarkvarana kasutatakse ka LibreOffice vabavara.

Kohila Raamatukogu ostis tahvelarvuti ja e-lugeri. Kehtna raamatukogu soetas uude raamatukogusse 3 uut AIP-i arvutit ja arvuti lastenurka (kokku 717 euro eest), lisaks IT- ja kontoritehnikat kokku 7 203 euro eest.

Vahastu raamatukogu: „Võrreldes varasemate aastatega on paranenud IT-spetsialisti hooldustööd arvutite ja tarkvaraprogrammide suhtes. 2014. aasta jooksul toimus arvutiprogrammide värskendamine, mille tulemusel paranes arvutite töökiirus ning lugejate teenindamine.“

E-lugered on olemas Rapla Keskraamatukogul ning Eidapere, Hagudi, Kohila ja Käru raamatukogudel. Esiialgu kasutatakse neid lugejatele tutvustamiseks, saamaks tagasisidet huvist ja hoiakutest. Käru raamatukogu sisestas lugerisse kultuurilehtede e-väljaanded.

Wifi leviala puudub ainult Varbola haruraamatukogus.

Rapla Keskraamatukogus soetati kohaviidaprinter ja uus dataprojektor. Arvuteid uuendati 2 töökohal, 5 töökohal vahetati välja monitorid. Arvutipark suurenes ühe juurde hangitud töökohaarvuti võrra.

Raamatukogu kodulehte uuendati, toimus üleminek uuemale sisuhaldustarkvarale.

Raamatukogude arvamusi raamatukogude tarkvarast U3

Maret Aaviku arvamus: „Seni kasutatava URRAMi arendused on programmi kasutajate jaoks olnud pigem tagasimineku ning raamatukogud on otsustanud vahetada tarkvarapakkujat ning hakata kasutama Deltmar OÜ arendatavat tarkvara RIKS.“

Kohila raamatukogu aruandest: „Raamatukoguprogrammiga U3 on palju probleeme. Laenus on sujunud tõrgeteta, aga vigu on esinenud perioodika ja RVL-iga. Koduloo bibliografeerimine on keeruline ja sisestatud on vähe kirjeid.“

Meili Andreller: „2013. aastal raamatukogus kasutusele võetud programm U3 ei ole kahjuks ennast õigustanud ka sel aastal. Statistiliste andmete tõlevastavus on küsitav, numbrid muutuvad pidevalt, aasta viimasel tööpäeval välja printitud aruandes olid kustutatud perioodika numbrid olemas, uuel aastal aga kadunud. Aastaruande ja päeviku laenutuste arvud erinevad, teavikute arvud erinevad. Uuendused ja parendused muudavad programmi tihtipeale halvemaks.“

Hele-Mai Truuts Kabala raamatukogust: „Üleminekust U3-le on möödunud natuke üle aasta, aga programmiga rahuolu pole me saavutanud, kahjuks. Probleeme on sageli ja pika aja jooksul, näiteks reserveerimisega, perioodika arvele võtmisega, maha kandmisega jm., millega pole võimalik leppida...“

Järvakandi raamatukogu aruandest: „U3, meie murekoht, ei ole suutnud areneda nii kiiresti ja sellises suunas nagu meile vajalik. Olles uurinud tarkvaraprogrammi RIKS võimalusi ja arenguid oleme jõudnud arusaamisele, et programmi vahetus on vajalik. Kohalik kool kasutab programmi RIKS, meie liitumine ühtlustaks ka vallasisest raamatukogudevahelist programmilist suhtlust. Üleminekut kaalume 2015. aastal.“

Rapla Keskraamatukogu pidas pidevat kirjavahetust Urania Com OÜga. Aasta esimesel poolel juhtisime tähelepanu programmi vigadele ja aasta viimastel kuudel soovisime kasutusel olevast raamatukoguprogrammist U3 kätte saada Rapla maakonna raamatukogude poolt sisestatud andmeid, et võtta kasutusele programm RIKS. Aasta lõpuks tulemust ei saavutanud.

2.7 Raamatukogude koostöö

Töö koordineerimine ja koostöösuhted

Raamatukogutöö toetajad

Maakonna ajalehes Raplamaa Sõnumid ilmus 2014. aastal artikleid ja sõnumeid raamatukogu tegevusest 28 korral. Raplamaa Sõnumid sai 2014. aastal „Raamatukogude sõbra“ tiitli. Raamatukogud on heade koostööpartneritena toonud välja järgmised kirjanikud ja literaadid: Avo Kull, Ly Ehin, Mathura, Inge Põlma; koduuriija Tõnu Mesila; kirjastajad Armar Paidla ja Sirje Endre; MTÜ Inglise Arendusseltsi.

Koostöö omavalitsuse tasandil

Maaraamatukogud teevad koostööd kohalike asutuste ja kogukonnaga. Neljas omavalitsuses osalevad raamatukogude töötajad valla poolt korraldatud koolitustel ja õppereisidel.

Rapla Keskraamatukogus toimus jätkuvalt kaks korda aastas koostöös vallavalitsusega vallavanema vastuvõtt, kus sündinud uutele vallakodanikele anti üle raamat.

Koostöö maakonna tasandil

2014. aastal juhendasid ja nõustasid **Rapla Keskraamatukogu** töötajad maakonna raamatukogusid kohtadel 46 korral (lahtiolekuajad, RVL, praktiline koolitus U3-le, projekt „Suveraamat“). Viidi läbi 4 tööalast nõupidamist omavalitsuste ametnikega (struktuurimuutused raamatukogude süsteemis, töökorralduslikud küsimused). Vajaliku info kättesaadavuse kiireks tagamiseks kasutame sisekommunikatsiooniks „Rapla maakonna raamatukogude infolehte“ Google keskkonnas.

Koostöös maakonna emakeeleõpetajate seltsiga taaselustati põhikooli õpilaste keele, kirjanduse ja kultuuri mälumäng, seekord veebipõhiselt.

Maakonna muuseumide ja kodu-uurijatega koostöös toimus VI koduloopäev.

Koostöö **Rapla Maavalitsusega** on olnud järjepidev. 2014. aastal viisime läbi maakonna raamatukogutöötajatele terviseedenduse õppepäeva. Terviseedenduse spetsialist Ülle Laasner andis ülevaate terviseedendusest riigis ja maakonnas. Maavalitsuse korraldatud õppereisil Lääne-Harjumaale osales 11 raamatukogutöötajat.

Jätkub vastastikune kasulik koostöö **ETKA Andrase** maakonna koordinaatori Ivi Sarkiga: TÕN-i nädala üritused, nominentide esitamine maakonna aasta õppijate tiitlitele, tänuüritused. õppereisid jne.

Koostöö rahvusvahelisel ja riiklikul tasandil

Rapla Keskraamatukogu delegatsioon osales Madona Maakonna Raamatukogus toimunud ühiskonverentsil „Unity in diversity“.

Heal tasemel on koostöö raamatukoguhoidjate erialase koolituse korraldamisel **Eesti Rahvusraamatukogu** raamatukogunduse arenduskeskusega (koolitusprogrammide koostamine, loengud koolitajatelt jne.). Kirjanike tuuri organiseerimisel on aastaid tulemuslik koostöö olnud Maire Liivametsaga.

Kogude täiendamisel on koostööpartneriks **Eesti Hoiuraamatukogu**.

Tallinna Keskraamatukogu käis stažeerimas Öie Paaslepp.

Koostöös **ERÜ-ga** toimus raamatukogupäevade avamine Raplas, osaleti maaraamatukogude seminar-laagris, teabepäevadel, koolitustel.

Rapla Keskraamatukogu vahendas **Lastekirjanduse Keskuse** algatatud raamatukarusselli projekti Rapla Maakonnahaiglas.

3. Kogud

3.1 Komplekteerimise põhimõtted (tasakaal) ja uuendused (sh e-teavikud)

2014. aastal osteti Raplamaa rahvaraamatukogudesse teavikuid 196 221 euro eest.

2014. aastal oli Raplamaal teavikute ostmiseks ühe elaniku kohta kokku 5,5 eurot, 70% sellest eraldab KOV, 30% riik. Komplekteerimise põhimõtted on endised.

Peetakse silmas, et riigi toetus saaks sihipäraselt kasutatud. Mitmed raamatukogu juhatajad olid oma aruannetes märkinud, et raamatukogudesse tellitakse autasustatud ja märkimist leidnud teoseid. Loomulikult peetakse kinni suunistest kultuuriperioodika tellimisel, aga mitmel korral, just väiksemates raamatukogudes, tuuakse välja, et kaugeltki kõik kultuuriväljaanded ei leia külakogus lugejat ja niigi pingelise komplekteerimiseelarve puhul tundub nende ostmine raiskamisena.

Pidevalt väheneb maakonna raamatukogudesse ostetavate raamatute arv. Kuna raamatud moodustavad lisandunud teavikutest ca 80%, tähendab see, et väheneb ostetavate teavikute arv tervikuna. 2011. aastal osteti Raplamaa raamatukogudesse 15 163 raamatut, 2012. aastal 14 066, 2013. aastal suutsime osta 13 634 ja 2014. aastal 13 239 raamatut (0,4 raamatut elaniku kohta).

Kuna enamus raamatuid ilmub Eestis (nagu mujalgi maailmas) aastalõpu jõulumüükide ajaks, kipub Raplamaal tekkima olukord, kus suur hulk aasta lõpul ilmunud raamatuist jõuavad külaraamatukogudesse alles uuel aastal. Peamiseks põhjuseks on muidugi see, et komplekteerimissummad on aasta lõpuks peaaegu ära kulutatud ja ilmuvast raamatutulvast suudetakse hankida vaid mõned. Kohe jaanuaris ei saa kõiki ootele jäänud raamatuid osta, sest raamatukogude eelarve komplekteerimissummad pole veel kinnitatud ja kulutatakse ettevaatlikult. Lugejaid, kes peavad meedias reklaamitud raamatu saabumist raamatukokku mitu kuud ootama, lisaks sageli veel laenutusjärjekord, selline olukord ei rahulda. Lahenduseks pole kindlasti komplekteerimissummade hoidmine novembriks-detsembriks, see ei sobi raamatupidamise seisukohalt.

Rapla Keskraamatukogus kulutati 2014. aastal teavikute ostuks 8% võrra suurem summa kui 2013. aastal, kokku 39 795 eurot. Perioodika tellimus moodustas ostusummast 11% (4407 eurot), 84,5% kulus raamatutele (33 613 eurot) ja 4,5% (1775 eurot) teiste teavikulaadide jaoks. Riigilt sai Rapla Keskraamatukogu 10 807 eurot ja Rapla vallalt 28 988 eurot (73% komplekteerimissummast).

Rapla vald rahastas teavikute ostmist 2014. aastal iga vallaelaniku kohta 4,36 euroga, riigi toetus oli 1,63 eurot elanikule. Rapla Keskraamatukokku osteti 2897 eksemplari raamatuid (370 raamatut rohkem kui mullu), 88 aastakäiku ajakirju ja 17 ajalehti, 163 auvist (70 rohkem kui mullu) ja 3 lauamängu. Enamus komplekteerimissummast kulus raamatutele, ostetud raamatutest moodustab liigikirjandus traditsiooniliselt üle kolmandiku, 2014. aastal 39%.

Kogust kustutati 2153 eksemplari raamatuid ja 52 aastakäiku ajakirju.

Keskmine Rapla Keskraamatukokku ostetud raamat maksis 2014. aastal 11,5 eurot, auvis 10,8 eurot.

- annetuste osakaal kogude juurdekasvust

Annetused moodustavad teavikute juurdetulekust Raplamaal ca 16%. Enamuse annetatavatest teavikutest saame Hoiuraamatukogust ja eraisikutelt. Väga hea, et

Raplamaa koduloolist teavikut saame otse väljaandjatelt ja tihti kõigi maakonna kogude jaoks.

Rapla Keskraamatukogu kogu täienes 2014. aastal annetustena saadud 268 raamatu, 7 auvise, 1 lauamängu ja 15 ajakirjanduse aastakäiguga.

- kogude kasutatavus ja seosed lugejate sihtrühmadega

Viimastel aastatel märgivad peaaegu kõik maakonna raamatukogude juhatajad aruandest aruandesse komplekteerimissummade ebapiisavust. Teavikute hankimist kooskõlastatakse vallasiseselt, arutatakse läbi kohalike laste- ja kultuuriasutustega, kasutatakse kõiki võimalikke sooduspakkumisi ja iga võimalust teavikuid RVL teel hankida, aga raamatukogu kasutajate vajadusi ei suudeta ikka rahuldada. Raamatukogude töötajate pingutused on hoidnud Raplamaa kogude ringluse siiani 0,7, aga Märjamaa valla raamatukogu juhataja toob laenutuste vähenemise peamise põhjusena sel aastal välja just uute raamatute vähesuse raamatukogu kogus. Teine probleem, millele Märjamaa Valla Raamatukogu juhataja tähelepanu juhtis, on see, et valla raamatukogude omavaheline RVL ei lähe statistiliselt arvesse. Nii suures vallas on RVL logistiline pool väga aja- ja töömahukas, aga nüüd tundub raamatukoguhoidjatele, et seda ei väärtustata, see polegi oluline.

Probleeme tekitas 2014. aastal teavikute kustutamine. Kolmandik raamatukogusid jättis kustutusakti tegemata, sest pidas uut tarkvaralahendust U3 liiga ebausaldusväärseks.

Rapla Keskraamatukogus suurendati teavikute ostmisele kuluvat summat 5% võrra, mis aitas suurendada nõutavaimate raamatute eksemplaarsust ja seega vähendada nende raamatute arvu, mille lugemiseks olid kuudepikkused järjekorrad.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Rapla maakonnas komplekteeritakse peamiselt trükiseid. E-raamatuid kogudesse ei hangita, sest puudub nende lugemis- ja laenutamiskeskond, mis oleks hinna, tingimuste ja võimaluste poolest sobilik, küll aga tutvustatakse huvilistele võimalusi tasuta e-raamatute kasutamiseks.

Rapla Keskraamatukogu pakkus kasutajaile võimalust lugeda e-ajakirjandust, kasutada e-andmebaase ning tutvuda tasuta e-raamatutega raamatukogu e-lugeris. Lastekirjandust hangiti mitmes eksemplaris, arvestati laste endi ja õpetajate arvamusega, Eesti Lastekirjanduse Keskuse soovitustega.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Perioodikaväljaannete tellimiseks kulutati Rapla maakonnas 34 811 eurot. Osa ajakirjandust jõuab raamatukogudesse annetusega, eriti väiksemates kogudes on annetuse osakaal ligi pool. Enamuse raamatukogude aruannete põhjal võib öelda, et ajakirjandusväljaandeid suudetakse hankida vähem, kui raamatukogud vajaksid. Kasutajate huvi perioodikaväljaannete vastu on suur, laenutuste arv maakonnas suurenes.

3.1.3 Auviste komplekteerimine

2014. aastal osteti Rapla maakonda 347 auvist, annetusega saadi 40 auvist. Auviseid hangivad eelkõige raamatukogud, kus on tingimused nende kohapealseks kasutamiseks. Auviseid kasutatakse tihtipeale ürituste korraldamisel.

Enamuse Rapla Keskraamatukogusse hangitud auvistest moodustasid eesti muusika ja filmid, millel on raamatukogus laenutusõigus. AS Kredorilt osteti 5 koduloolist videosalvestist.

Kataloogid (arendused)

Saabunud teavikud kirjeldatakse komplekteerimisosakonnas elektronkataloogi.

2014. aastal oli probleeme tarkvaraga URRAM, üleminek U3-le ei täitnud ootusi. Komplekteerimismoodul on võrreldes eelmise tarkvara versiooniga kõige rohkem kannatada saanud, vigu on ka kataloogimis- ning statistikamoodulis, pidevalt on

probleemid RVL-i ja perioodikaga. Tarkvara püütakse küll täiendada, kuid muutused toimuvad liiga aeglaselt ja põhiliselt pisiparandustena, põhimõtteliselt jääb U3 komplekteerimismoodul ikka puudulikuks, problemaatiliseks ja raskesti kasutatavaks.

4. Raamatukoguteenused

Uusi teenusliike 2014. aastal ei lisandunud. Valtu raamatukogu viis läbi kasutajate rahulolu-uuringu, mille tulemused on abiks teenuste parendamisel ja arendamisel.

Raamatukoguprogrammi URRAM uus versioon U3 tekitas ebamugavust eelkõige lugejatele, mis omakorda mõjub negatiivselt raamatukoguteenuste kvaliteedile ja raamatukogu mainele.

Hagudi raamatukogu osutab vastavalt Rapla valla ja Eesti Posti vahel sõlmitud lepingule viiel päeval nädalas, kaks tundi päevas postipunkti teenuseid (maksete vastuvõtt, saadetiste vastuvõtmine ja väljastamine, perioodika tellimine, postkaartide, markide ja ümbrikute müük)

Rapla Keskraamatukogu põhiteenuseid kasutab 48% teeninduspiirkonna elanikest. On kasvanud inimeste hulk, kes vajavad abi andmebaaside kasutamise juures.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine (AIP-i kasutamine)

Lugejate kasutuses olevate arvutitöökohtade arv vähenes: 2013. aastal oli 82 ja 2014. aastal 77 arvutitöökohta. Üldine hinnang raamatukoguhoidjate poolt on, et AIP-i kasutamine raamatukogus väheneb. Suurenenud on isikliku arvutiga raamatukogus töötavate kasutajate hulk nii maakonna raamatukogudes kui Raplas.

Rapla Keskraamatukogus registreeriti 2014. aastal 3130 arvutitöökohta kasutajat, mis on poolteist tuhat vähem kui eelmisel aastal. Igapäevaselt töötas lugemissaalis isikliku arvutiga 1-2 inimest, igal nädalal oli päevi, kui töötas 5-6 inimest.

Raamatukogutöötajad osutasid IT-alast abi ja tegid lugemissaalis individuaalkoolitusi: lugejaid suunati andmebaasidesse ESTER, ISE, DIGAR jt.

4.2 Raamatukogu kasutamine

Maakonna elanike arv vähenes 638 võrra, so. 12,7%. 37,5% elanikest kasutab raamatukogu pidevalt. Raplamaalane külastab keskmiselt raamatukogu 7 korda aastas ja laenutab 10 teavikut.

Elanike arvu vähenemise ja raamatukogude kasutamise vahel on olemas seos. Maret Aaviku arvamus: „Statistiliste näitajate vähenemine on toimunud aastatel 2012/2014. Veel 2011. aasta aruandest on lugeda arvnäitajate tõusu. Pikema perioodi arve jälgides võib selliseid langusperioode näha ka varasematel aegadel. Murettekitav on aga see, et varasemalt pole langusperiood olnud seotud elanike arvu kahanemisega, vaid pigem raamatukogu kasutamisharjumuste muutustega. Pideva elanike arvu vähenemise juures on raamatukogudel väga keeruline hoida kasutatavust endisel tasemel.“

Raamatu kogu	Lug-d 2013	Lug-d 2014	Muutus (+-)	Külas-tused 2013	Külas-tused 2014	Muutus (+-)	Virtuaal külas-d 2013	Virtuaal külas-d 2014	Muutus (+-)
Maakonna rmtk	13694	13267	-80	225359	223795	-1564	199438	126941	-72497
Sh keskk	3374	3216	-158	47300	44577	-2723	98052	36875	-61177

Laenutuste osas on kokku liidetud kojulaenutused ja kohalkasutused

Raama-tukogu	Laenut-d 2013	Laenut-d 2014	Muutus (+-)
Linna/maakonna rmtk	360 177	342 255	-17 922
Sh keskk	80297	73693	-6604

Raamatukogude kasutatavuse koguarvud maakonnas tervikuna langesid. Teavikute füüsiline laenutamine väheneb. Kas see näitab, et üha enam kasutatakse raamatukogudes muid teenusliike? Kasvanud on kasutajakoolituste ja neis osalejate arv, suurenenud on infopäringud ja maaraamatukogudes kasvas külastuste arv. 2014. aastal kasvasid raamatukogudes ajalehtede ja ajakirjade laenutused 4347 võrra (2013 50402 laenutust ja 2014 54749 laenutust). Perioodika on oluliselt kallinenud ja selle lugemiseks kasutatakse raamatukoguteenust.

Ingliste raamatukogu aruandest: „Kõige suurem muudatus on lugejate arvu vähenemine. Paljud lugejad on hakanud kasutama teisi raamatukogusid, millele lahtioleku aeg on pikem ja igapäevane.“ Raamatukogude koosseisude vähendamine toob kaasa lahtiolekuaegade lühenemise, mis mõjutab raamatukogu kasutamist.

Irma Robami arvamus: „Ilmselt on rahva kirjandushuvi suurem kui Vahastu raamatukogu teavikute komplekteerimise võimalused. Lugejate lugemisvajadusi arvestades püüan tagada maksimaalse RVL teenuse, kuid kahjuks ei aita see täiendada teavikute fondi.“

Laenutuste kahanemine on tingitud uute raamatute vähenenud juurdetulekust. Teavik on oluliselt kallinenud, kuid komplekteerimisummad eelarvetes ei ole kasvanud.

Rapla Keskraamatukogu virtuaalkülastuste vähenemine on tingitud kodulehe tarkvara uuendustest, mis teeb lehe turvalisemaks ja ei lase läbi libakülastusi, mida enne ei olnud võimalik välja filtreerida. Samuti oli koduleht kuu aega suletud. Virtuaalkülastusi oli päeva kohta 101.

Rapla Keskraamatukogu numbrilised näitajad on languses alates 2010. aastast. Võrreldes eelmise aastaga oli kasutajate langus 4%, külastustel 5% ja laenutustel 8%. Elaniku kohta oli aastas ligi 7 külastust ja 11,1 laenutust, lugeja kohta 14 külastust, laenamissagedus oli 22,9. Päevas oli keskmiselt 154 külastust ja 255 laenutust, tunnis 21 külastust ja 34 laenutust.

62% kojulaenutustest moodustab ilu- ja lastekirjandus, 4% perioodika. Kojulaenatud perioodika näitaja suurenes 6%. 4% kasvas võõrkeelse (va vene keel) kirjanduse laenutamine. Keskraamatukogu ringlus oli 0,8, mis on maakonna keskmisest (0,7) veidi suurem.

Seoses uute kasutamise eeskirjade kinnitamisega kadus igakuine viivisevaba päev.

Raamatukogude vaheline laenutus (RVL)

U3-lt saadud statistika näitab RVL-i vähenemist. Raamatukogude väitel on statistiliste andmete tõele vastavus küsitav, sest saadud on erinevaid arve, käsitsi tehtud statistika erineb U3 omast. Mingit võrdlevat statistikat eelmise aastaga teha ei saa.

RVL arvestuses ei lähe statistikasse teaviku laenamine oma haruraamatukogudest. Seega Märjamaa Valla Raamatukogu kuues haruraamatukogus tehtav töö RVL-i osas statistikas ei kajastu.

Rapla Keskraamatukogu välja 1864 teavikut, mis on kolmandiku võrra vähem varasemast paarist aastast. Siin on arvatavasti tegu U3 statistikaveega.

E-teenuste arendus ja tutvustus

32-st maakonna raamatukogust on 30 raamatukogul olemas koduleht või ajaveeb.

Näiteks Eidapere raamatukogu <http://eidapereraamatukogu.kehtna.ee/index.php?id=3> kodulehel on välja toodud järgmised andmekogud:

Otsingud raamatukogudest:

Scriptorum Estoniae ISE <http://ise.nlib.ee>

Digiteeritud eesti ajalehed DEA <http://dea.nlib.ee>

Eesti õigusbibliograafia BIE <http://bie.nlib.ee>

Eesti Rahvusbibliograafia andmebaas ERB <http://erb.nlib.ee>

Keelelingid ja rahvakultuur:

Keeleveeb – sõnastikud ja viited: <http://www.keeleveeb.ee>

Eesti Keele Instituut <http://www.eki.ee>

Eesti rahvalaulud. Antoloogia <http://www.folklore.ee/laulud/erla>

Eesti Rahvakalendri Tähtpäevade Andmebaas BERTA <http://www.folklore.ee/Berta>

Eesti folkloristide server Haldjas - <http://haldjas.folklore.ee/>

Riik ja õigus:

Riigiportaal <http://www.eesti.ee>

Riigi Teataja andmebaas <https://www.riigiteataja.ee/ert/ert.jsp>

Kultuurimälestiste riiklik register - <http://register.muinas.ee/>

Mööda Eestimaad:

Eesti mõisaportaal <http://www.mois.ee>

Eesti muuseumide infokeskus <http://www.muuseum.ee>

[Eesti filmi andmebaas](#)

[Aasta lind 2014 jäälind](#)

[Kõlab hästi!](#)

Loengud internetis:

Raadio ööülikool <http://www.ylikool.ee/et/ooylikoolis>

Rapla maakonnaga seotud lingid:

Rapla Maavalitsuse koduleht <http://www.raplamv.ee>

Raplamaa koduleht <http://www.raplamaa.ee>

Rapla Keskraamatukogu <http://www.raplakrk.ee>

Kehtna valla koduleht <http://www.kehtna.ee>

Eidapere Kooli koduleht <http://www.eidaperekool.eu/>

Otsingud arhiividest

Arhiivi infosüsteem - <http://ais.ra.ee/>- siit leiab infot arhiivides olevatest dokumentidest

Arhiiviregister - <http://arhreg.ra.ee/> - siit leiab infot asutuses hoitavatest dokumentidest

Perekonnanaloo digiteeritud allikad - <http://www.eha.ee/saaga/> - siit saab suguvõsa uurida

Rahvusarhiiv - <http://www.ra.ee/>

Ajalooarhiiv - <http://www.eha.ee/>

Riigiarhiiv - <http://www.riigi.arhiiv.ee/>

Filmiarhiiv - <http://www.filmi.arhiiv.ee/>

Lastele ja noortele:

Võrguväljaanne Täheke <http://taheke.delfi.ee>

Miksike <http://www.miksike.ee/>

Entsüklopeediad internetis:

Entsüklopeedia Britannica <http://www.britannica.com>

Andmebaaside valik, mida tehakse raamatukogu kodulehel kättesaadavaks, sõltub kasutajatest. Näiteks raamatukogud, kus suureks sihtgrupiks on lapsed, tuuakse välja neile huvi pakkuvad andmekogud: abiks õppimisel [Miksike.ee](#); [Targaltinternetis.ee](#); põnevad lasteportaalid: [Delfi Täheke](#); põnevat meelelahutust [Lastekas.ee](#) - Jänku-Jussi huvitav maailm, [Meieoma.ee](#) - ETV lastelehekülg: lastesaadete tutvustused, mängud; [Mudila.ee](#) - kõige pisematele internetis käijatele; [Muinasjutukas](#); kirjandus [Eesti Lastekirjanduse Keskus](#) - kõik lastekirjandusest, [Lasteluule andmebaas](#); loodus [Eesti selgroogsed](#) – õppematerjal, [Hoia.ee](#) - laste keskkonnaportaal, [Loodusheli.ee](#) - saab kuulata putukate, lindude ja loomade jt. häält, [Loodusõpe](#) - imetajad, roomajad, linnud, kahepaiksed.

4.3 Lasteteenindus

Raamatukogu	Lugejad 2013	Lugejad 2014	Muutus (+-)	Külastused 2013	Külastused 2014	Muutus (+-)
Maakonna rmtk-d	3253	3372	+119	61574	62070	+496
Sh keskk	588	559	-29	7897	7307	-590

Raamatukogu	Laenutused 2013	Laenutused 2014	Muutus (+-)
Maakonna rmtk-d	41036	42010	+974
Sh keskk	6779	6836	+57

2014. aastal kasvasid kõik lastetöö näitajad: kasutajate arv 3,7%, külastused 0,8% ja laenutused 2,4%. Järjepidev töö lastega ja neile suunatud tegevused on andnud positiivse tulemuse, sh osavõtt maakondlikest ja Eesti Lastekirjanduse Keskuse projektidest ning heast koostööst kohalike koolide ja lasteaedadega. Edukalt käivitus maakondlik projekt lastele „Suveraamat 2014“, milles osales kokku 292 last 12-st raamatukogust.

Nukitsa konkursil osales 10 raamatukogu 397 osavõtjaga. Lastekirjanduse Keskuse poolt korraldatud fotovõistluses valiti parimate hulka Märjamaa Gümnaasiumi II klassi õpilane Alexandra Tähve ning ettelugemisvõistlusel „Sport ja liikumine lasteraamatus“ esindas meie maakonda Mette Kõiv Kohila Gümnaasiumi IV klassist. Koostöös lasteaedade ja koolidega korraldati ettelugemisi, raamatukarnevale, mälumänge, raamatunäitusi ja väljapanekuid, tähistati emakeele- ja lasteraamatupäeva, viidi läbi raamatukogutunde, tutvustati uudiskirjandust, meisterdati õpitubades. Järvakandis ja Kuimetsas toimus raamatukoguöö, kus loeti ette raamatuid ja mängiti. Purkus, koostöös lasteaia ja MTÜ Purculiga, mängiti kino külastust, mis on traditsiooniks kujunenud: kohad olid nummerdatud, müüdi pileteid ja popcorni, vaadati filme. Kärus loeti kaks korda kuus ette unejutte lasteaialastele ja tehti koostööd nii lasteaia kui kooliga uudiskirjanduse tutvustamisel. Edgar Valteri juubeliaastat tähistati Alus „Naksitrallide“ ja „Sipsiku“ ettelugemisega ning joonistuste näitusega. Lastekirjanduse päeva tähistati Hagudis iga-aastase raamatukarnevaliga.

Lastega kohtusid kirjanikud Ilmar Tomusk Kehtnas, Ketlin Priilinn Juurus ja Kabalas. Emakeelepäeval oli Märjamaal külas Kristel Kriisa ning valla suvelugemise lõpupeol ajakirjanik/luuletaja Sulev Oll. Raamatukogupäevade raames kohtuti Kohilas Heiki Ernitsa ja Janno Põldmaga ning rahvusvahelisel lasteraamatupäeval Kertu Soansiga. Kivi- Vigalas oli külas Šveitsi ajaloolane ja ajakirjanik Kaspar Näf ning kohalik noor kirjanik Jaak Kukk. Inglise raamatukoguhoidja Pille Matt esitles kohalikele lastele oma raamatut „Nukupiiga Saara Kai“ ning samas oli välja pandud näitus raamatu tegelaskujudest. Samuti kohtus Pille Matt Märjamaa Gümnaasiumi I klassi õpilastega.

Traditsiooniliselt jätkusid Kehtna valla kirjanduspäevad ning Märjamaal alustati aastat lõbusa peoga „Tingel- tangel“, millega tunnustati 2013. aasta tublisid lugejaid ja viidi läbi Jutupliatsipäev, kus seekord kuulati ja joonistati Edgar Valteri pokulugusid. Jätkuvalt eksponeeriti Märjamaa raamatukogus käsitöid Märjamaa Gümnaasiumi ning Märjamaa Muusika- ja Kunstikooli õpilastelt. Rapla valla külaraamatukogud premeerisid oma tublisid lugejaid väljasõiduga Nõmme seiklusparki.

Kohilas tähistati erinevaid tähtpäevi sarjaga "Raamatu sisse minek" ning peeti teist aastat järjest kodukandiaabitsa pidu, kus Kohila vallavanem kingib II klassi õpilastele Eve Hele Sitsi raamatu „Linnulennul üle kodu”.

Rapla Keskraamatukogus laenutuste arv veidi suurenes võrreldes eelmise aastaga (+57). Lugejate arv vähenes 29 võrra, külastused vähenesid 590 võrra, so 7,5 %.

Lapsed moodustavad lugejatest 17,4% ja külastustest 16,4 %, kuid laenutustest ainult 9,4 %. Samas on see osakaal veidi suurem eelmise aasta näitajast (8,6 %).

Hooaja tähtsündmuseks oli suveraamatu projekt, mis käivitus juuni algusest, kestis kolm suvekuud ja lõppes kokkuvõtva üritusega 30. septembril. Menukamad raamatud maakonnas olid E. Petrone „Jassi pass”, K. Kassi „Sandri mikroskoop” ja ”Käru-Kaarel”, R. Reinausi „Saladuslik päevik”, M. Keräneni „Must professor” ja J. Greeni „Süü on tähtedel”. Keskraamatukogus olid populaarsed ka M. Widmarki ja I. Tomuski teosed. Lõpuüritusel Rapla Kultuurikeskuses osales 140 last. Pidu aitasid sisustada Birgit Õigemeel ja Eli Sukles.

Pärast aastast vaheajaga jätkus maakonna põhikoolide õpilastele mõeldud mälumäng, seekord teistsuguses formaadis, pealkirjaga Netikirjariin. Sel hooajal osaleb üle maakonna 23 võistkonda. Küsimusi koostavad ja vastuseid hindavad, keskraamatukogu töötajad. Netikirjariini andmed on kajastatud veebilehel: <http://www.raplark.ee/netikirjariin.html>.

Kevadisel koolivaheajal korraldati sarja Vaheaeg raamatukogus: loeti, arutleti, meisterdati, joonistati, mängiti neljal päeval.

Raamatukogu oli esindatud Rapla linna suurel lastemessil. Jätkusid traditsioonilised tegevused: vallavanema vastuvõtt ja raamatu üleandmine pisikestele vallakodanikele, muinasjutuõhtud mudilastele, loe ja meisterda algklasside õpilastele.

Rapla Keskraamatukogu vahendas raamatukarusellide projekti. Heategevusfond Aitan Lapsi koostöös Eesti Lastekirjanduse Keskusega tellis ja tõi Eesti haiglasse lastele mõeldud ainulaadsete ratastel liikuvad raamatukogud ehk raamatukarusellid. Rapla haiglale anti see üle 27. mail. Sündmust kajastati ka meedias. Karusselli käekäiku jälgivad keskkogu lastetöötajad. Lastekirjanduse keskus on lubanud seda igal aastal kultuuriministeeriumi toel täiendada.

Lastega tegelevad spetsialistid on saanud osa võtta lastetöötajate üleriigilistest nõupidamistest ja õppepäevadest.

4.4 Erivajadustega sihtrühmade teenused

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	374	2	70

Koduteenindust osutab maakonnas 16 raamatukogu ja teenuseks on valdavalt teavikute laenutamine, kasutajateks on vanemad inimesed. Koduteenindust tehakse koostöös valla sotsiaaltöötajaga ja vabatahtlike abil.

	Ürituste arv	Osavõtjate arv
Teenused teistele asutustele	5	17

Hageri raamatukogu ja Rapla Keskraamatukogu raamatukogud osutavad teenust Hageri ja Rapla hooldekeskustele ja Rapla Maakonnahaiglale.

4.5 Raamatukogu kultuurikeskusena

Raamatukogu nimi	Näitused/virtuaalnäitused, väljapanekud	Üritused	Üritustel osalenute arv
Alu raamatukogu	29	18	435
Eidapere raamatukogu	15	4	90
Hageri raamatukogu	12	3	26
Hagudi raamatukogu	13	9	94

Ingliste raamatukogu	5	2	64
Juuru raamatukogu	19	5	89
Järlepa raamatukogu	0	33	518
Järvakandi raamatukogu	27	21	327
Kabala raamatukogu	40	11	352
Kaiu raamatukogu	28	6	37
Keava raamatukogu	14	8	290
Kehtna raamatukogu	41	15	242
Kivi-Vigala raamatukogu	19	9	177
Kodila raamatukogu	16	4	155
Kohila raamatukogu	52	30	878
Kuimetsa raamatukogu	10	2	32
Kuusiku raamatukogu	7	12	175
Käru raamatukogu	15	14	206
Lelle külaraamatukogu	19	5	210
Märjamaa raamatukogu	219	68	1243
Purku raamatukogu	9	11	83
Raikküla raamatukogu	16	18	29
Vahastu raamatukogu	29	6	241
Valtu raamatukogu	46	11	241
Vana-Vigala raamatukogu	16	6	147
Rapla Keskraamatukogu	108+4 virtuaalnäitust	59	2124
Kokku 2014	824	384	8505
Kokku 2013	820	432	9629

Raamatukogudel on kohalikus kultuurielus tähtis roll, nende ruumides saavad kokku kohalikud seltsid, klubid, peetakse kogukonna koosolekuid, toimuvad piiblingid, õpitoad ja õpiringid. Üheksa raamatukogu ruumides toimusid Euroopa Parlamendi valimised.

Üritused ja ettevõtmised toovad raamatukogudele juurde kasutajaid. Laukna raamatukoguhoidja Edith Alasi: „2014. aastal lugejate arv enam ei vähenenud, vaid püsis eelmise aasta tasemel. Nii külastuste kui laenutuste arv sel aastal aga suurenes. Oma osa selles võib olla tööd alustanud Raamatukogu Sõprade Ringil ja Facebook'i lehel“. Samal seisukohal on Lelle raamatukogu direktor Mariina Madisson: „2014. aastal suurenesid kõik raamatukogu põhinäitajad, neist kõige enam külastuste, sealhulgas laste külastuste ning raamatukogu blogi virtuaalkülastuste arv. Külastuste suurenemise põhjuseks pean eelkõige arvukate ürituste toimumist raamatukogus. Virtuaalkülastuste arvu suur tõus näitab seda, et raamatukogu veebikeskkonda kasutatakse.“

Kohila raamatukogu: „2014. aastal korraldati 29 kultuuriüritust. Raamatukogus oli 19 kunstinäitust ja 33 raamatuväljapanekut. Näituste koostamisel tehti tihedat koostööd Kohila valla allasutustega ja kodupaiga kunstnike ning käsitöömeistritega.“

Märjamaa Valla Raamatukogu: „Toimus viis raamatuesitlust: Arvo Valton-Vallikivi Kogutud teosed. 24.kõide (kaastegev Anu Lamp), „Märjamaa 650“, Eva-Liisa Kriis

„Läbi lõimede: rahvuslikud kangakirjad“, Heli Reichardt „Walpurgi öö“, „Andrus Ansip - halva iseloomuga tark poiss“ (esineja Hardo Aasmäe).“

Probleemid ürituste korraldamisel: eelarves napib raha, ruumid on väikesed, ühe töötajaga raamatukogus on suure ürituse ettevalmistamine keerukas.

Rapla Keskraamatukogu kirjanduse ja raamatuga seonduvast 59st üritusest 25 olid lasteüritused. Väike ülevaade [raamatukogus toimunust](#).

Traditsioonilised sündmused: vabariigi aastapäeva puhul oli Igor Gräzini loeng-vestlus, emakeelepäeva külaline oli Tiina Kaalep, koduloopäeval astusid üles uute kodulooliste raamatute autorid. Raamatukogupäevade ajal teenindasid lugejaid vallalehe toimetaja ja kirjastaja Armar Paidla ning RVG direktor Jaan Reimund.

Euroopa parlamendi valimiste eel kohtuti Marju Lauristini ja Andrus Ansipiga.

Eakate põlvkonnale olid adresseeritud ettelugemised Rapla Hooldekeskuses.

Kirjanike tuuriga käisid külas Maimu Berg, Jürgen Rooste, Tarmo Teder ja Ivar Sild.

Raamatuesitluste näiteid: Margus Mikomägi „Minu venelased“, Ly Seppel „Kunas kodu saab valmis?“. „Ma nägin Königsbergi suremas“, mille tõlkijal Anne Rekkarol on raamatu teemaga isklik kokkupuude.

Sel aastal oli raamatukogu haaratud hõimunädala ürituste sarja. Hõimurahvaste täiskasvanute muinasjutte jutustas Mathura, üritusel musitseerisid Margit Kuhi ja Mari Tammar. Luulelõunad toimusid seitse korda. Neid kureeris Ly Ehin.

Linna 21. sünnipäeva puhul valmis 45-minutiline ettelugemiskava „Raplast ilukirjanduses“. Luuletused ja proosakatkendid pärinesid Ly Seppelilt, Mihkel Tiksil, Hans Treimannilt, Madis Kõivult, Kristiina Ehinilt jt. Põimiku lugemisel esines enamik Rapla Keskraamatukogu töötajatest.

Raamatukogu näitetrupp etendas „Kaheksa armastavat naist“ Rapla Kultuurikeskuses. Kunstinäitusi oli aasta jooksul 25, neist 7 saalinäitused.

4.6 Raamatukogu koolituskeskusena

Kasutajakoolitused arvukselt

Raamatukogu	Rühmakoolit.arv		Osalejate arv		Individaalkoolit. arv		Osalejate arv	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Alu raamatukogu	14	16	143	148	29	48	29	50
Eidapere raamatukogu	2	2	15	15	9	36	9	36
Hageri raamatukogu	6	5	65	58	9	15	11	18
Hagudi raamatukogu	5	13	60	117	39	30	39	30
Ingliste raamatukogu	2	3	16	31	1	20	2	21
Juuru raamatukogu	2	4	26	32	14	12	16	14
Järlepa raamatukogu	4	2	22	12	4	3	6	4
Järvakandi raamatukogu	3	7	29	74	42	35	42	38
Kabala raamatukogu	8	16	80	160	40	48	40	48
Kaiu raamatukogu	2	4	12	48	20	20	20	20
Keava raamatukogu	2	1	12	8	4	2	7	3

Kehtna raamatukogu	0	2	0	13	33	21	35	25
Kivi-Vigala raamatukogu	8	14	61	76	13	48	17	50
Kodila raamatukogu	1	6	8	68	24	20	24	20
Kohila raamatukogu	41	24	775	380	36	38	36	38
Kuimetsa raamatukogu	2	6	28	30	4	6	4	6
Kuusiku raamatukogu	3	3	24	22	7	7	8	8
Käru raamatukogu	12	8	96	72	96	70	102	82
Lelle külaraamatukogu	1	4	9	26	5	10	5	12
Märjamaa raamatukogu	32	36	295	358	48	151	48	163
Purku raamatukogu	1	1	8	12	9	38	9	38
Raikküla raamatukogu	2	1	17	7	20	21	22	24
Vahastu raamatukogu	0	6	0	45	16	12	16	12
Valtu raamatukogu	1	5	18	67	9	36	19	38
Vana-Vigala raamatukogu	4	8	28	48	12	8	12	8
Rapla Keskraamatukogu	22	20	705	473	21	72	25	75
Kokku	180	217	2552	2400	564	827	603	881

Raamatukogude osa koolituskeskusena on kiiresti kasvanud. Peamisteks sihtrühmadeks on õpilased (rühmakoolitused) ja kasvav sihtgrupp vanemaealised (individuaalkoolitused).

Individuaalkoolituste arv kasvab, kuna enamik riigi- ja erasektori asutustest on oma teenused ja kontaktid teinud kättesaadavaks e-keskkonnas. Nende kasutamine nõuab teadmisi ja oskusi, mis vanemaealisel elanikkonnal puuduvad või on kesised.

Võimalust, et raamatukogutöötajad aitavad või õpetavad nende teenuste kasutamist, vajab kindlasti rohkem propageerimist.

Rapla Keskraamatukogu kasutajate grupikoolitused toimusid põhiliselt õppuritele, algklasside ja põhikoolide õpilastele. Põhikooli õpilastele näidati raamatukogu kasutada olevatest andmebaasidest otsingu tegemise võimalusi. Kasutajakoolitust on läbi viidud ka töötute koolitusel osalenud grupile.

4.7 Raamatukoguteenuse turundus (tutvustamine)

30 raamatukogul on koduleht või ajaveeb, millele on viide omavalitsuse kodulehel ja raamatukoguga koostööd tegevate institutsioonide kodulehtedel. Raamatukogude veebiväljundis leiab infot raamatukoguteenuste ja kogukonnas toimuva kohta. Näiteks on Inglise raamatukogu blogis www.inglisteraamatukogu.blogspot.com üleval teave raamatukogu kohta, pakutavad teenused ning külaüritused. 2014. aastal külastati blogi

1982 korda, geograafiliselt kokku 10-st riigist (USA, Venemaa, Ukraina, Norra, Hiina jne). Samuti on info üleval Kehtna valla kodulehel www.kehtna.ee

Lelle raamatukogu võtab kokku tegevust tutvustavad kanalid:

- veebikeskkonnas ajaveebi ehk blogi kaudu;
- sotsiaalmeedia keskkonnas Facebook, Lelle rahvamaja avalikul kasutajakontol ja kogukonna jaoks loodud suletud grupis „Meie Lelle“;
- kohaliku omavalitsuse veebilehel;
- kohaliku omavalitsuse kord kuus ilmuvast ajalehes;
- raamatukogus ja rahvamajas kohapeal;
- küla infotahvliitel

Ilme Säde Kärü raamatukogust: „Virtuaalkülastuste arv on suurenenud aasta-aastalt. Võrreldes eelmise aastaga on näitaja 10% võrra suurem. Raamatukogu veebileht ning teised interaktiivsed teenused vajavad pidevat uuendamist, kvaliteetset pildiinfot ning head teksti.“

Raamatukogutöötajad leiavad, et Facebook on noorte jaoks kõige toimivam teadete edastamise vorm, kuid FB tööshoidmine nõuab aega ja pidevat valmisolekut sellega tegeleda.

Interaktiivseid teenuseid, mis hõlbustavad teabe vahendamist kasutajate ja raamatukogu vahel või on mõeldud raamatukogusiseseks kasutuseks registreeriti 61.

Rapla Keskraamatukogus uuendati kodulehte, loodi juurde eraldi lasteleht.

Raamatukogul on facebooki konto ligi 400 huvilisega. Raamatukogus toimuvate ürituste ja näituste kohta ilmub info valla ajalehes Rapla Teataja ja maakonna ajalehes Raplamaa Sõnumid. 2014. aastal oli artikleid ja sõnumeid raamatukogu tegevusest neis väljaannetes 28 korda.

ERR kajastas Vikerraadios ja Kultuuriuudistes Rapla Keskraamatukogus toimunud Ly Seppeli luulekogu esitlust.

2013. aastal oli eriliseks raamatukogu PR töö väljundiks näidendi esitamine, mis osutus menukaks. 2014. aastal mängiti näidendit veel kaks korda.

Mõned raamatukogu sündmused salvestatakse plaadile, mida saab laenutada või vaadata kohapeal seonduvalt üritustega. Suuremaid Rapla Keskraamatukogu üritusi reklaamitakse maakonna kultuurikalendris.

4.8 Bibliograafia- ja infotöö

Rapla Keskraamatukogu bibliograaf osales MTÜ Koduloolane korraldatud Raplamaa õpilaste kodu-uurimiskonkursi hindamiskomisjoni töös ja maakonna õpilaste kodu-uurimiskonverentsil Raplas 5. novembril 2014.

Raplamaa kodulugu oli üheks teemaks ka sügisel käivitunud veebipõhisel maakondlikul võistlusmängul 5.-7. klassi õpilastele „Netikirjariin“.

Madona Maakonna Raamatukogus toimunud ühiskonverentsil „Unity in diversity“ andis bibliograaf ülevaate kodulootööst.

Bibliograaf koostas näituse „Juured Raplamaal“, kus tutvustas Raplamaalt pärit loovisikuid.

4. detsembril toimus keskraamatukogu VI kodulooapäev „Raplamaa ja raamatud“, mille raames esitleti uusi kodulooamatuid - „Märjamaa 650“ ja „Kärü vald - piirivald“ ning sõna said maakonnas tegutsevad või maakonnaga seotud kirjastajad – Armar Paidla, Margus Lattik, Sirje Endre, videokroonik Aare Hindremäe. Raamatukogu kutsus Rapla Teatajas elanikke tooma oma kogudest raamatukokku digiteerimisele vanu fotosid Raplast ja Rapla ümbrusest.

4.8.1 Andmebaaside loomine

Uusi andmebaase maakonnas loodud ei ole.

Rapla Keskraamatukogu bibliograaf jätkas kirjete sisestamist kodulooliste artiklite andmebaasi: 2014. aasta jooksul sisestatud kirjete arv oli 1689, kirjete üldarv 22 531. Keskraamatukogu bibliograaf bibliografeerib kõiki vallalehti va. Kohila ja Märjamaa omad.

Kirjete osas tuli teha palju redigeerimistööd. Kuna U3 programmi puudulikkuse tõttu ei saanud Kohila raamatukogu töötaja ise oma kirjeid parandada (muutusid valla ajalehe täisteksti lingid valla veebilehel), siis tuli keskraamatukogu bibliograafil see töö ära teha. Jooksvalt sai üle vaadatud ka oma kirjed ning parandatud vanadest konvertimistest jäänud ebakorrektsused.

4.8.2 Infopäringud

Infopäringute arv maakonnas võrreldes 2013. aastaga on kasvanud 6,7%. Esitati 12 305 päringut, sh Rapla Keskraamatukogule 918 päringut. Oluliselt kasvasid just külaraamatukogudele esitatud päringud.

Teemanäited Rapla Keskraamatukogult: „Enamasti oli tegemist teemapäringutega, põhjalikumate tegelemist nõudsid näiteks Loosalu raba ja Keava linnusega seonduv, motokrossi ajalugu maakonnas. Paljud päringud on (üli)õpilaste uurimistöõde teemadest lähtuvad. Tantsujuhile koostati lühinimestik rahvatantsupidude teatmike ja nende leidumuse kohta.“

4.8.3 Trükised ja veebiväljaanded

Raamatukogud abistavad koduüriajaid materjalide kogumisel ja väljaannete koostamisel: Järvakandi raamatu jaoks aitas materjali koguda Järvakandi raamatukogu, koduloolise raamatu „Käru vald – piirivald“ koostamisel osales Käru raamatukogu.

Kokkuvõte

2014. aastal suurenesid kogu maakonnas lastetöö näitajad, järjepidev töö lastega (töö kogudega, üritused, raamatusoovitused, töö koolidega, lastesõbralik raamatukoguruum jne.) on andnud positiivse tulemuse.

Pidevalt väheneb maakonna raamatukogudes ostetavate raamatute arv. Kuna raamatud moodustavad lisandunud teavikutest ca 80%, tähendab see, et väheneb ostetavate teavikute arv tervikuna. 2011. aastal osteti Raplamaa raamatukogudes 15 163 raamatut, 2012. aastal 14 066, 2013. aastal suutsime osta 13 634 ja 2014. aastal 13 239 raamatut (0,4 raamatut elaniku kohta).

Jätkuvalt tekitab raamatukogudes probleeme Omniva töökorraldus. Post saabub hilinemisega ning alates 2014. aastast ei ole enam võimalik helistada kohalikku postiasutusse, mis omakorda pärsib tekkinud ebatäpsuste kiiret lahendamist.

2014. aasta lõpuks on maakonna 32-st raamatukogust 30-l koduleht või ajaveeb, mis annab inimestele võimaluse kasutada kiirelt ja mugavalt raamatukoguteenuseid. Kodulehe heal tasemel hoidmine ja suhtlemine lugejatega sotsiaalmeedias on aeganõudev ja eeldab raamatukogutöötajalt pidevat valmisolekut ja häid IT-alaseid teadmisi. Rapla Keskraamatukogu saab erialase täienduskoolituse tegemiseks omavalitsustelt lepinguga raamatukogu kohta keskmiselt 50 eurot aastas (kokku 1600 eurot). Riik peaks andma maakonna keskraamatukogule igal aastal kindla summa, mis võimaldaks süsteemselt erialast koolitust pikema aja peale ette planeerida. Ainult projektide toel ei ole võimalik koolitusi planeerida ja korraldada.

2015. aastal keskendume raamatukogude poolt pakutavate erinevate teenuste tutvustamisele, reklaamile. Tähelepanu keskmes peavad olema lugejate vajadused, mitte aga kohaliku omavalitsuse kokkuhoidupoliitika. See nõuab uut laadi mõtlemist, suhtumise ümberhindamist nii raamatukoguhoidjatelt kui raamatukogu omanikelt.

2015. aastal jätkavad omavalitsused jõuliselt raamatukogudes koosseisude vähendamist, see toob kaasa lahtiolekuaegade lühenemise, mis teeb inimestele

raamatukogu teenuste kasutamise raskemaks. Maapiirkondades peaks raamatukoguteenuse kvaliteedi võtmesõnaks olema ligipääsu lihtsus. Rapla Keskraamatukogus käivitusid ettevalmistused struktuuri muutuseks.

Aastaruanne on koostatud 32 Raplamaa raamatukogu poolt esitatud aruande põhjal.

Koostajad:

Katrin Niklus, Tiina Talvet,

Õie Paaslepp, Kaja Tammar, Urve Ellandi, Kristel Murel.

Raamatukogu juhataja

Allkiri / Õ. Paaslepp /